

Универзитет уметности у Београду

НАСТАВНО УМЕТНИЧКОМ ВЕЋУ

ФАКУЛТЕТА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Докторске уметничке студије

Париска 16, Београд

11000 Београд

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ
УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА И ПИСАНОГ РАДА „ARS COMBINATORIA
КАО МЕТОД ВИЗУЕЛНЕ СПЕКУЛАЦИЈЕ – поставка мобилних графичких
структура“ КАНДИДАТКИЊЕ ДАЊЕ ТЕКИЋ

Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта „ARS COMBINATORIA
КАО МЕТОД ВИЗУЕЛНЕ СПЕКУЛАЦИЈЕ – поставка мобилних графичких структура“
кандидаткиње Дање Текић именована на седници Наставно-уметничког већа ФЛУ у
Београду 4. октобра 2017. године радила је у саставу:

др ум Александар Младеновић, редовни професор ФЛУ

мр Зоран Тодовић, ред. проф Академије уметности у Новом Саду

др ум Адам Пантић, ванредни професор ФЛУ

др Никола Шуица, ред. професор ФЛУ

др ум Милета Продановић, редовни професор ФЛУ (ментор)

и донела је следећи закључак:

Биографија кандидата

Дања Текић рођена је 1989. године у Београду. Основне академске студије завршила је на Графичком одсеку Факултета ликовних уметности у Београду 2010. године у класи професора Небојше Радојева са просеком оцена 9,71. Мастер академске студије завршила је на истом факултету 2012. године у класи професора Драгана Момирова са просеком оцена 10. Током школске 2012/13. године радила је као демонстратор на предмету Литографија на Графичком одсеку Факултета ликовних уметности у Београду. Од 2010. до 2014. године била је један од организатора Фестивала Универзитета уметности у Београду (ФЕСТУМ). 2014. године постаје члан Удружења ликовних уметника Србије (УЛУС). Говори енглески и руски језик, служи се шпанским.

Приредила је више самосталних изложби: 2013. Велика галерија Дома културе Студентски град, Београд и Галерија Удружења ликовних и примењених уметника, Краљево, 2014. Литографије, Галерија Графичког колектива, Београд и 2015. Галерија Београдске тврђаве, Стамбол капија, Београд.

Међу бројним групним изложбама на којима је излагала треба издвојити: 2010. VII *Бијенале ликовних и примењених уметности*, Центар за културу, Смедерево, 2011. XVI *бијенале студентског цртежа*, Дом културе Студентски град, Београд, *Third Qijiang International Print Festival*, Чунгкинг, Кина, 2012. *Freegeneration*, Danna Center Gallery of Loyola University, Њу Орлеанс, Сједињене Америчке Државе, Пролећна изложба УЛУС,

Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд, *XI Међународно бијенале уметности минијатуре*, Модерна галерија Културног центра, Горњи Милановац, *Бијенале студентске графика Србије*, Дом културе Студентски град, Београд, *International Triennial of Graphic Art*, Битољ, Македонија, *Third Edition/Трећа графика*, Галерија Тир, Културни центар Мостовна, Нова Горица, Словенија, *The B.I.G. – Guarulhos' First International Biennial of Small Formats*, Amadeus Bar e Galeria, Гуаруљос, Бразил, *First International Exhibition of Contemporary Miniprint*, Lauderhill Arts Center, Лодерхил, Сједињене Америчке Државе, *Мала графика*, Галерија Графичког колектива, Београд, *Emerging Serbian Printmakers, The Space project*, Mission Gallery, Свонзи, Велс, Велика Британија, *Sixth International Biannual Exhibition of Small Graphics*, Тетово, Македонија, 2013. *Global Print 2013*, Алијо, Португал, *Anonymus Drawings*, Temporary Art Centre, Ајндховен, Холандија; *Delikatessenhaus*, Лајпциг, Немачка; *Kunstverein Tiergarten, Galerie Nord*, Берлин, Немачка, *(BIG)(BINF) – Biennale Internazionale del Piccolo Formato*, Тревисо, Италија, *Third International Biennale For Miniature Graphics*, Bibliotheca Alexandrina, Александрија, Египат, *The 'Iosif Iser' International Contemporary Engraving Biennial Exhibition*, Плоешти, Румунија, 2014. *Мајска изложба графика*, Галерија Графичког колектива, Београд (такође 2013, 2012, 2011), *Фрагменти*, Кућа краља Петра, Београд, *7a Bienal Internacional de Gravura do Douro 2014*, Алијо, Португал, *15th International Triennial of Small Graphic Forms*, Лођ, Пољска, *Међународно тријенале графика*, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд (такође и 2011).

Добитница је две важне награде на ФЛУ. То су: 2011. награда Факултета ликовних уметности за графику и 2012. награда Марко Крсмановић – за иновативни приступ графици. Њени радови налазе се у следећим јавним колекцијама: City Art Gallery, Лођ, Пољска, Међународно тријенале графика, Београд, Bibliotheca Alexandrina, Александрија, Египат, Lauderhill Arts Center, Лодерхил, Сједињене Америчке Државе, Галерија савремене уметности, Ниш...

Учествовала је у више колонија и радионица: 2010, Ликовна колонија Графика, Смедерево, 2011. Исток је западно од запада, Летња уметничка школа Универзитета уметности у Београду (радионица графика НЕ обично), Ниш и Сићево, 2012. *Serbo – American Cookbook*, Факултет ликовних уметности у Београду и Columbia College, Чикаго, 2013. *Литограф – Картограф*, Ноћ музеја, Казамати на Калемегданској тврђави, Београд, 2015. *Ferme ta boîte - Shut up*, Biennale internationale d'estampe contemporaine de Trois-Rivières, Канада

Дања Текић била је стипендиста Министарства просвете, науке и технолошког развоја (2008/09), Фондације за развој научног и уметничког подмладка (2009/10 и 2010/11) и Фонда за младе таленте (2009/10 и 2011/12).

Анализа рада

Докторски уметнички пројекат Дање Текић састоји се из два дела, јавно приказаног циклуса изложби (серија графичких структура великог формата изведених у традиционалним графичким техникама, висока штампа, дубока штампа – акватинта, литографија и ситоштампа – и био је представљен у три београдске галерије током 2016. године: од 14. марта до 1. априла у Галерији Факултета ликовних уметности и Галерији Независне уметничке асоцијације Ремонт, и од 14. до 22. новембра, под издвојеним називом *Студија Структуре I*, у Галерији 73.) и теоријског дела - они се, на најбољи начин хармонично допуњују чинећи својеврсну целину. Уметнички рад, амбијентална вишемедијска интерактивна поставка и писани део пројекта, дисертација, чине, дакле, неодвојиву целину.

Писани део рада Дање Текић отвара обиман и веома компетентно написан *гласар* – сви појмови који ће бити коришћени у њеном тексту (знак, код, структура, серија, комбинаторика...) овде су издвојени и читко представљени. Прво поглавље доноси анализу Лајбницевог тумачења термина *Ars Combinatoria*. Он је *комбинаторику* дефинисао као *ars inveniendi – вештину открића; она представља начин сазнања који подразумева да се исправним комбиновањем знакова као основних израза мисли може доћи до истине и суштине*. Интересовање за „форме ствари уопште, то јест, за њихов квалитет или у односу сличног и несличног у њима“, представља предмет анализе ове *уметности означавања* коју Лајбниц, поред математике и логике, примењује и на (мета)физику, право и језик. У наставку овог одељка Дања Текић теоријски поставља појам знака о посматра га као елемент језика и комуникације као основе друштва, културе и уметности. То је, природно, доводи до појма семиотике и теорија везаних за њу, тако да имамо приказ теорија Чарлса Сандерса Пирса, Чарлса Мориса, Фердинанда де Сосира и низа теорија насталих у доба пост-структурализма.

Наредни одељак рада посвећен је у целини семиотичким теоријама уметности – Дања Текић прати појам *знака* у визуелним уметничким праксама од његове појаве у апстрактној уметности па тако наводи и анализира како дела појединих уметника (Пикасо, Мондриан, Маљевич, Кле...) тако и њихова становишта експлицирана у теоријским и аутопоетичким текстовима. Незаобилазно је, у контексту њених истраживања и помињање гешталт теорија и, последично, капиталних студија Рудолфа Арнхајма. Та се истраживања доводе у везу са радовима америчких минималиста, пре свих Доналда Џада, али и, нешто касније, у другом контексту, Карла Андреа и Сол Ле Вита. Тај редослед приказивања теорија доводи Дању Текић до категорије отвореног дела Умберта Ека, што је сасвим приближава природи њеног рада, отвореног у самој сржи. Отвореном делу посвећено је неколико сегмената писаног рада – различите језичке праксе уметности друге половине двадесетог века приказане су из перспективе *отворености* – тако да се посебна

пажња посвећује, на пример, раду Џозефа Кошута, пардигматском делу концептуалне/језичке уметности.

Након мапирања елемената, утицаја и низа теоријских промишљања изнетих скрупулозно и детаљно, Дања Текић долази до саме суштине њене уметничке праксе експлициране у изложбеним поставкама и детаљно приказане у завршном делу писаног рада.

Критички осврт референата

Писани део рада Дање Текић на најбољи начин подупире платформу на којој настаје њен уметнички рад.

Као што је и писана елаборација постављена широко, тако је и за изложбу одабран вишемедијски тип приказивања теме. Доминантан медиј је свакако графика, али присутни су и видео и просторни/тродимензионални радови. Одлика изведеног и приказаног уметничког рада јесте са једне стране готово минималистички приступ, а са друге изванредна сложеност и комплексност идеја које стоје у подтексту. Образлажући избор преовлађујућег медија кандидаткиња каже: *Формално посматрано, визуелне структуре које чине овај пројекат могле су бити изведене у било ком медију. ...графички медиј је одабран из неколико разлога: (1) неопходност присуства реда једна је од најважнијих карактеристика сваке графичке технике (од обликовања матрице, њеног механичког/хемијског третирања до самог процеса штампе) – и најмања промена у било ком поступку одражава се на све наредне кораке и утиче на крајњи резултат штампе; (2) графика је у основи медиј мултипликације: сваки графички лист може бити изведен у одређеном тиражу који сам по себи представља један облик реда (најочигледнији пример јесу правила за нумерисање и потписивање отисака) и (3) теза Пола Клеа да „графика, по самој својој природи, тежи апстракцији“ јер се из графичког дела лако могу издвојити специфични елементи који су одређени природом саме матрице (као што су тачке, линије и површине) и који, својим међусобним комбинацијама, могу формирати бесконачан број крајњих ликовних решења – „што је чистији графички рад, то важније постају формалне*

поставке графичке представе и смањује се апарат својствен реалистичком представљању појава“.

Приказујући основне, „носеће“ радове њених изложбених поставки она даје њихов поетички основ али и прецизне податке о њиховој техничкој страни, илуструјући их детаљно радним материјалима који стоје у основи сложеног рада.

Синергија која постоји између два дела пројекта, писаног и изложбеног, постигнута је веома убедљиво. Просторни интерактивни рад, у медијском смислу, представља продор у ново подручје уметничког рада Дање Текић. Убедљив у реализацији, одлично образложен и отворен за нова искуства, њен докторски уметнички пројекат представља својеврсно обогаћивање наше ликовне сцене.

Оцена резултата - закључак са образложењем уметничког доприноса рада

Докторски уметнички рад „ARS COMBINATORIA KAO METOD VIZUELNE SPEKULACIJE – поставка мобилних графичких структура“ кандидаткиње Дање Текић сложена је и добро компонована целина састављена из више сегмената која своју вредност дугује колико преданом истраживању и прикупљању грађе, толико и уметничкој инспирацији и организацији материјала. Одликује га и одважност кандидаткиње да се упути у област која јој је у досадашњем раду била мање позната и примењивана (просторно истраживање, нови, нови материјали и медији, нови принципи организовања дела...), а која сасвим логично произилази из њене досадашње уметничке праксе. Уметнички рад представља вредно и визуелно узбудљиво остварење које отвара многобројне проблеме и нуди подстицајну платформу за теоријску елаборацију. У текстуалном делу пронађена је права мера и квалитет употребљене литературе. Имајући у виду садржајно и прецизно образложење теме као и настанка уметничког дела у писаном раду, комисија сматра да је кандидаткиња Дања Текић успешно реализовала и представила јавности свој уметнички пројекат и предлаже Наставно-уметничком Факултета ликовних

уметности да усвоји овај извештај и достави га Сенату Универзитета уметности како би се могао одредити датум одбране.

Комисија:

др ум Александар Младеновић, редовни професор ФЛУ

др ум Адам Пантић, ванредни професор ФЛУ

др Никола Шуица, редовни проф ФЛУ

мр Зоран Тодовић, ред. проф Академије уметности у Новом Саду

др ум Милета Продановић, ред. професор ФЛУ